

Tjänsteskrivelse

2025-02-21

Johan Berntsson | Utbildningschef

Dnr 182011

0734-64 72 14 |

johan.berntsson@bollebygd.se

Årsrapport 2024, Utbildningsnämnden**Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden godkänner årsrapporten, 2024 och överlämnar rapporten till Kommunstyrelsen samt Kommunfullmäktige.

Ärendet

Utbildningsnämnden har tagit fram en årsrapport för 2024.

Kommunfullmäktiges mål för utbildningsnämnden är att placera kommunens skolor i toppskiktet nationellt, med fokus på att förbättra undervisningens kvalitet och främja elevernas trygghet och trivsel. Nyckeltal visar både framsteg och utmaningar, där andelen elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven varierat mellan 72,7% och 77,9% under perioden 2021–2024. Behörigheten till yrkesprogrammen har efter en minskning 2022 återhämtat sig till 87,6% år 2024.

Undervisningens kvalitet

Insatser inom matematik har gett positiva resultat, men engelska och svenska som andraspråk (SvA) kräver fortsatt fokus. Behovet av en mer differentierad och motiverande undervisning är tydligt, särskilt för elever med hög frånvaro eller psykisk ohälsa. Inom förskolan används metoder som TAKK och bildstöd för att stärka språkutvecklingen och skapa tillgängliga lärmiljöer.

Trygghet och studiero

Arbetet med trygghet och studiero har förstärkts genom enkäter och trygghetsgrupper, vilket har lett till förbättringar i trivsel och konflikthantering. Åtgärder som införandet av hemklassrum i årskurs 7-9 och anpassningar i möblering har minskat distraktioner och stress i undervisningen. Anpassade grundskolor arbetar strukturerat för att skapa trygga miljöer.

Elevhälsa

Samarbetet mellan elevhälsan och pedagogisk personal har utvecklats, men utmaningar kvarstår gällande skolfrånvaro och behov av ökade resurser. Grundskola och anpassad grundskola håller regelbundna elevhälsomöten för att säkerställa individuella anpassningar, medan förskolor arbetar med barnhälsomöten för att tidigt identifiera och möta barns behov.

Kultur och fritid

Ett ökat samarbete med Knallebiblioteken har stärkt kommunens kulturutbud och erbjudit bättre resurser för bibliotekspersonalens kompetensutveckling. Renoveringen av idrottshallen och ökade föreningsaktiviteter efter pandemin, har varit positiva inslag för kommunens fritidsliv.

Ekonomi

Utbildningsnämnden har stått inför ekonomiska utmaningar, framför allt kopplade till höga personalkostnader och ökade utgifter för köpt verksamhet. Det prognostiserade underskottet 2024 var betydande, men genom åtgärder minskades underskottet till - 1,5 miljoner kronor vid årets slut.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

Kommunen arbetar aktivt med att rekrytera och behålla utbildade och behöriga lärare för att säkerställa kvalitet i undervisningen. För att skapa en hållbar arbetsmiljö är en balans mellan krav och resurser nödvändig. Satsningar görs på att förebygga kränkande särbehandling och att erbjuda heltidstjänster som norm för att främja jämställdhet.

Ekonomiska förutsättningar

Prognosen försämrades kraftigt mellan april och augusti, med undantag för fritidshem, vuxenutbildningen och centrala verksamheter. Den största försämringen skedde inom personalområdet, särskilt i förskola, anpassad grundskola och grundskola. Orsaken var att verksamheterna hade sparkrav men inte anpassade sig i tid, vilket ledde till ökade underskott under sommaren. Under hösten fortsatte problemen då besparingar inte genomfördes i tillräcklig omfattning för att kompensera underskotten från våren.

Gymnasieverksamheten hade redan i februari ett stort underskott på grund av fler elever än budgeterat, ökade stödinsatser och prisökningar på anpassade program. Prognosen förbättrades dock under året, främst på grund av lägre kostnader på hösten än prognos samt minskad kostnad för tilläggsbelopp och utökat IKE.

För att hantera underskottet beslutades åtgärder i september, inklusive inköpsstopp och restriktivitet vid personalrekrytering. Inköpsstoppet hade begränsad effekt eftersom många beställningar redan var gjorda, men personalnedskärningar ledde till en besparing på 1,6 mnkr jämför med delårsprognos. Minskade kostnader för köpt verksamhet, främst inom gymnasiet, bidrog till att minska underskottet med ytterligare 1,2 mnkr. Trots dessa åtgärder kvarstod en viss obalans i budgeten, -1,5 miljoner.

Barnkonsekvensanalys

Barns rätt till utbildning och utveckling

Utbildningsnämndens mål att placera kommunens skolor i toppskiktet nationellt har direkt påverkan på barns rätt till en god utbildning. Insatser inom matematik har visat positiva resultat, men fortsatt arbete krävs inom engelska och svenska som

andraspråk för att säkerställa att alla barn får en likvärdig utbildning. För förskolan bidrar användningen av TAKK och bildstöd till att stärka språkutvecklingen, vilket är särskilt viktigt för barn med kommunikationssvårigheter.

Trygghet och studiero

Trygghetsarbetet i skolorna har utvecklats genom trygghetsgrupper och regelbundna enkäter. Införandet av hemklassrum och anpassad möblering har minskat stress och distraktioner, vilket gynnar barns arbetsmiljö. Dessa insatser har en positiv effekt på barns möjlighet att känna sig trygga och få arbetsro i skolan.

Elevhälsa och välmående

Trots en stärkt samverkan mellan elevhälsan och pedagogisk personal kvarstår utmaningar kopplade till skolfrånvaro och psykisk ohälsa. Anpassade grundskolor arbetar systematiskt med elevhälsomöten för att säkerställa rätt stöd. Förskolornas barnhälsomöten är en viktig del i att tidigt identifiera barns behov.

Resursfördelningen behöver säkerställa att alla barn får det stöd de behöver för att kunna tillgodogöra sig undervisningen.

Fritid och kultur

Samarbetet med Knallebiblioteken har ökat barns tillgång till böcker och kultur, vilket stärker deras rätt till en rik fritid. Renoveringen av idrottshallen och ökade föreningsaktiviteter efter pandemin gynnar barns möjlighet till en aktiv fritid. Dock är fortsatt arbete med att tillgängliggöra kulturskolan viktigt för att säkerställa att alla barn, oavsett socioekonomisk bakgrund, har tillgång till kultur och skapande verksamhet.

Ekonomiska förutsättningar och påverkan på barns rättigheter

De ekonomiska utmaningarna inom utbildningsförvaltningen kan påverka barn negativt om resurserna inte räcker till stödinsatser, elevhälsa och kvalitet i undervisningen. Trots åtgärder för att minska underskottet behöver framtida

budgetbeslut ta hänsyn till hur de påverkar barn och deras rättigheter enligt barnkonventionen.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

Kommunens arbete med att behålla och rekrytera behöriga lärare är avgörande för barns rätt till en kvalitativ utbildning. Balansen mellan krav och resurser är central för att skapa en hållbar arbetsmiljö, där lärarna har möjlighet att möta alla elevers behov.

Sammanfattning

Utbildningsnämndens arbete visar på viktiga framsteg inom undervisningskvalitet, trygghet och elevhälsa, men det finns fortsatt utmaningar kopplade till skolfrånvaro, psykisk ohälsa och ekonomiska förutsättningar. En stärkt uppföljning av barns rättigheter inom dessa områden kan bidra till att säkerställa att beslut som fattas alltid utgår från barnens bästa.

Beslutsunderlag

Årsrapport 2024, Utbildningsnämnden, tjänsteskrivelse 2025-02-21

Årsrapport 2024, Utbildningsnämnden, rapport 2025-02-18

Skickas till

Kommunstyrelse

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Utbildningschef